

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

НАКАЗ

18.08.2023 № 685/1013

**Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
07 вересня 2023 р.
за № 1583/40639**

**Про затвердження Порядку раннього попередження та
евакуації учасників освітнього процесу в разі нападу або
ризикі нападу на заклад освіти**

*{Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства внутрішніх справ,
Міністерства освіти і науки
№ 497/1013 від 19.07.2024}*

Відповідно до [пунктів 4, 5](#) частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію», [частини третьої](#) статті 26 Закону України «Про освіту», пункту 3 [Плану заходів щодо реалізації Декларації про безпеку шкіл](#), затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 04 серпня 2021 року № 898-р, [Концепції безпеки закладів освіти](#), схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07 квітня 2023 року № 301-р, з метою врегулювання діяльності Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, закладів освіти щодо раннього попередження та евакуації учасників освітнього процесу в разі нападу або ризику нападу на заклад освіти

НАКАЗУЄМО:

1. Затвердити [Порядок раннього попередження та евакуації учасників освітнього процесу в разі нападу або ризику нападу на заклад освіти](#), що додається.
2. Департаменту взаємодії з Національною поліцією України Міністерства внутрішніх справ України (Грінцов М.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступників Міністра внутрішніх справ України та Міністра освіти і науки України відповідно до розподілу обов'язків.

**Міністр
внутрішніх справ України**

І. Клименко

**Міністр
освіти і науки України**

О. Лісовий

ПОГОДЖЕНО:

Голова Державної служби України
з надзвичайних ситуацій

С. Крук

Голова Національної поліції України

І. Вигівський

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства внутрішніх
справ України,
Міністерства освіти
і науки України
18 серпня 2023 року № 685/1013

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
07 вересня 2023 р.
за № 1583/40639

ПОРЯДОК

раннього попередження та евакуації учасників освітнього процесу в разі нападу або ризику нападу на заклад освіти

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм реагування поліції, ДСНС, закладів освіти щодо раннього попередження та евакуації учасників освітнього процесу в разі нападу або ризику нападу на заклад освіти (далі - раннє попередження та евакуація).

2. У цьому Порядку терміни вживаються в таких значеннях:

команда реагування закладу освіти - працівники закладу освіти, перелік яких затверджений наказом його керівника, на яких покладається здійснення заходів щодо раннього попередження, евакуації та реагування в разі нападу, ризику нападу на заклад освіти;

напад на заклад освіти - застосування особою або групою осіб фізичного та/або психологічного насильства (із застосуванням (не застосуванням) різних видів зброї) у закладі освіти (будівлі, споруді, інших об'єктах користування) та прилеглий до нього території, що може загрожувати життю та здоров'ю учасників освітнього процесу;

працівник закладу освіти - особа, яка працює в закладі освіти на педагогічній посаді, інші особи, передбачені спеціальними законами та залучені до освітнього процесу в порядку, що встановлюється закладом освіти;

раннє попередження нападу на заклад освіти - заходи, які організовуються та проводяться в закладах освіти для створення безпечних умов перебування учасників освітнього процесу, проведення профілактичних та інформаційних заходів щодо попередження, алгоритму дій у разі нападу на заклад освіти;

технічні засоби охорони - технічні засоби (система, прилади та обладнання, ручна система тривожної (охоронної і охоронно-пожежної) сигналізації), що використовуються для виявлення, оповіщення і попередження про наявність небезпеки для життя та здоров'я людей, та/або майна, засоби контролю доступу;

уповноважений поліцейський - поліцейський, який відповідно до посадових обов'язків здійснює в закладі освіти заходи з раннього попередження та евакуації.

Інші терміни в цьому Порядку вживаються в значеннях, наведених у Кодексі цивільного захисту України, Законах України «Про освіту», «Про Національну поліцію», Положенні про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та організації зв'язку у сфері цивільного захисту, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 року № 733, Положенні про програмно-апаратний комплекс «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 02 грудня 2021 року № 1255.

{Абзац восьмий пункту 2 розділу I в редакції Наказу Міністерства внутрішніх справ, Міністерства освіти і науки № 497/1013 від 19.07.2024}

3. Метою організації та здійснення заходів щодо раннього попередження та евакуації є:

1) захист прав, інтересів і свобод, життя і здоров'я людини та громадянина, суспільства та держави від протиправних посягань під час освітнього процесу;

2) створення умов для організації безпечного освітнього середовища, зокрема в частині створення в закладі освіти умов, що унеможливають заподіяння учасникам освітнього процесу фізичного та/або психологічного насильства (далі - безпечне освітнє середовище).

II. Порядок дій щодо раннього попередження та евакуації

1. Засновник закладу освіти або уповноважений ним орган (особа) (далі - засновник закладу освіти) з метою створення умов безпечного освітнього середовища для навчання здобувачів освіти та роботи працівників закладу освіти (за згодою засновника закладу освіти):

1) забезпечує впровадження інженерно-технічних заходів цивільного захисту закладу освіти;

2) уживає заходів щодо встановлення в закладі освіти автоматизованої системи оповіщення, а в разі необхідності - технічних засобів охорони.

2. Керівник закладу освіти з метою створення умов безпечного освітнього середовища для навчання здобувачів освіти та роботи працівників закладу освіти:

1) організовує, забезпечує та контролює виконання заходів, спрямованих на створення безпечних умов перебування учасників освітнього процесу в закладі освіти;

2) розробляє та затверджує план евакуації, порядок оповіщення учасників освітнього процесу та алгоритми їх дій у разі нападу або ризику нападу на заклад освіти;

3) створює команду реагування закладу освіти, затверджує її склад (не менше ніж три працівники закладу освіти) та розподіляє між ними обов'язки щодо вжиття заходів реагування в разі нападу або ризику нападу на заклад освіти, у тому числі проведення евакуації учасників освітнього процесу;

4) забезпечує надання команді реагування закладу освіти, уповноваженому поліцейському, працівнику ДСНС інформації, яка міститься в паспорті безпеки закладу освіти з використанням програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» (далі - АІКОМ), за формою, наведеною в **додатку** до цього Порядку, та її вчасне оновлення;

{Підпункт 4 пункту 2 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства внутрішніх справ, Міністерства освіти і науки № 497/1013 від 19.07.2024}

5) уживає заходів щодо унеможливлення доступу на територію закладу освіти сторонніх осіб, крім учасників освітнього процесу;

6) вносить пропозиції засновнику закладу освіти щодо необхідності забезпечення закладу освіти технічними засобами охорони та фізичною охороною (за потреби);

7) забезпечує проведення комплексного обстеження не рідше ніж один раз на шість місяців стану об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту, маршруту руху до них, вказівників, надійності охорони закладу освіти (запірні пристрої на вікнах та дверях, наявність ґрат на вікнах, засобів та систем протипожежного захисту, комплексу тривожної сигналізації з передаванням тривожних сповіщень на пункти централізованого спостереження охорони);

8) забезпечує ознайомлення учасників освітнього процесу з планом евакуації та порядком оповіщення в разі нападу або ризику нападу на заклад освіти;

9) забезпечує належне функціонування об'єктової системи оповіщення (гучномовці, шкільні дзвінки, сирени), системи протипожежного захисту закладу освіти;

10) контролює відповідність стану будівель, приміщень, інженерно-технічних комунікацій, устаткування, обладнання в закладі освіти чинним стандартам, правилам, нормам, не рідше ніж один раз на шість місяців організовує перевірку таких приміщень та території закладу освіти постійно діючими технічними комісіями закладу освіти із складанням акта;

11) організовує проведення щороку заходів (навчання, тренування, тренінги) щодо дій учасників освітнього процесу в разі нападу або ризику нападу на заклад освіти не рідше ніж чотири рази впродовж навчального року.

3. Команда реагування закладу освіти:

1) розробляє та подає на затвердження керівнику закладу освіти алгоритм дій учасників освітнього процесу в разі нападу або ризику нападу на заклад освіти, а також плани евакуації учасників освітнього процесу;

2) складає та оновлює паспорт безпеки закладу освіти з використанням АІКОМ, доступ до якого надається уповноваженому поліцейському, працівнику ДСНС та (за потреби) представникам інших органів державної влади із використанням засобів АІКОМ;

{Підпункт 2 пункту 3 розділу II в редакції Наказу Міністерства внутрішніх справ, Міністерства освіти і науки № 497/1013 від 19.07.2024}

3) здійснює навчання (тренування, тренінги) учасників освітнього процесу згідно з алгоритмами дій у разі нападу або ризику нападу на заклад освіти, а також проведення їх евакуації;

4) у разі нападу або ризику нападу на заклад освіти діє згідно з алгоритмом дій, затвердженим керівником закладу освіти.

4. Працівник закладу освіти в разі нападу або ризику нападу на заклад освіти:

1) негайно повідомляє членів команди реагування закладу освіти та керівника закладу освіти про відомі обставини нападу або ризику нападу;

2) роз'яснює здобувачам освіти алгоритми дій;

3) вживає заходів щодо проведення евакуації безпечним шляхом, визначеним командою реагування закладу освіти, у разі неможливості евакуації вживає заходів щодо залишення здобувачів освіти в місці їх перебування в закладі освіти;

4) виконує вимоги поліцейських та/або працівників ДСНС, які прибули в заклад освіти для реагування на напад або ризик нападу, сприяє в межах компетенції їх діяльності та за можливості інформує про перебіг евакуації, місця перебування учасників освітнього процесу;

5) за наявності постраждалих осіб надає їм домедичну допомогу;

6) обстежує приміщення закладу освіти з метою виявлення учасників освітнього процесу, яких не евакуювали;

7) бере участь у навчаннях (тренуваннях, тренінгах) щодо виконання дій згідно з алгоритмами в разі нападу або ризику нападу на заклад освіти, а також проведення евакуації.

5. Підставою для прийняття рішення про евакуацію учасників освітнього процесу є:

1) перебування в закладі освіти або на його території чи безпосередньо поблизу них осіб, які скоїли напад, або наявні інші дані, що свідчать про намір скоєння нападу;

2) надходження повідомлень в усній або письмовій формі про напад або ризик нападу на заклад освіти.

6. Для оповіщення про напад або ризик нападу на заклад освіти використовуються такі сигнали:

1) перший сигнал - короткі, тривалістю 2-3 секунди, дзвінки, які повторюються п'ять разів із паузами, призначені для повідомлення учасникам освітнього процесу, що відбувається напад або є ризик нападу на заклад освіти;

2) другий сигнал - довгий, тривалістю 10-15 секунд, дзвінок, призначений для повідомлення учасників освітнього процесу про проведення евакуації.

III. Алгоритм дій у разі нападу або ризику нападу на заклад освіти

1. Керівник закладу освіти координує та контролює дії членів команди реагування закладу освіти та працівників закладу освіти.

2. Команда реагування закладу освіти та/або працівник закладу освіти:

1) негайно викликають поліцію та (за необхідності) інші екстрені служби, вмикає систему оповіщення за першим сигналом та повідомляє керівнику закладу освіти про напад або ризик нападу на заклад освіти;

2) з'ясовує обставини нападу або виникнення ризику нападу (сутність загрози, кількість постраждалих від нападу, їх фізичний стан та місце перебування);

3) у разі неможливості евакуації, зокрема якщо проведення евакуації може бути небезпечним, уживає заходів щодо залишення учасників освітнього процесу в місці їх перебування в закладі освіти та блокування будь-яким способом дверей та вікон;

4) у разі проведення евакуації вмикає систему оповіщення за другим сигналом;

5) уживає заходів щодо проведення безпечної евакуації учасників освітнього процесу в безпечне місце;

6) організовує безпечне пересування учасників освітнього процесу до укриття або іншого безпечного місця;

7) перевіряє приміщення, будівлю закладу освіти на відсутність у них учасників освітнього процесу;

8) виконує вимоги поліцейських та/або працівників ДСНС, які прибули в заклад освіти для реагування на напад або ризик нападу, та сприяє в межах компетенції їх діяльності та за можливості інформує про перебіг евакуації, місця перебування учасників освітнього процесу;

9) у разі наявності постраждалих від нападу організовує надання їм домедичної допомоги, у тому числі із залученням екстрених служб;

10) за можливості оповіщає батьків, інших законних представників про переміщення здобувачів освіти в укриття;

11) погоджує повернення учасників освітнього процесу до навчання після завершення заходів, вжитих у разі нападу або ризику нападу на заклад освіти, а також перевіряє кількість здобувачів освіти.

IV. Організація діяльності поліцейських, працівників ДСНС щодо раннього попередження та евакуації

1. Начальники територіальних (відокремлених) підрозділів головних управлінь Національної поліції в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі, областях та м. Києві визначають за уповноваженим поліцейським заклад освіти та необхідну кількість нарядів поліції в зоні оперативного реагування.

2. Уповноважені поліцейські, працівники ДСНС у межах компетенції:

1) взаємодіють із закладами освіти щодо обстеження стану готовності, функціональності укриття та реагування в закладах освіти в разі нападу або ризику нападу на заклад освіти;

2) надають методичні рекомендації з питань удосконалення організації охорони закладів освіти та обладнання технічними засобами освіти;

3) беруть участь у навчаннях та практичних тренуваннях учасників освітнього процесу щодо дій у разі нападу або ризику нападу на заклад освіти та евакуації учасників освітнього процесу за відповідними планами навчального заходу;

4) за пропозицією закладу освіти беруть участь у складанні та оновленні паспорта безпеки закладу освіти з використанням АІКОМ до початку навчального року.

{Підпункт 4 пункту 2 розділу IV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства внутрішніх справ, Міністерства освіти і науки № 497/1013 від 19.07.2024}

**Директор Департаменту
взаємодії з Національною
поліцією України Міністерства
внутрішніх справ України**

М. Грінцов

**Генеральний директор
Директорату європейської
інтеграції, бюджетування
та узгодження політик
Міністерства освіти
і науки України**

А. Цятковська

